

**INFORMACJA O SYTUACJI NA RYNKU PRACY
ORAZ DZIAŁANIA
POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W LESZNIE
w 2010 r.**

W ciągu ostatnich 10 lat najwyższą liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie zanotowano w lutym 2003 r. – 7.873 osoby, po czym następował sukcesywny spadek bezrobocia do poziomu 2.403 os. w październiku 2008 r. W 2009 r. nastąpiło spowolnienie gospodarcze, co skutkowało wzrostem bezrobocia. W końcu 2010 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie zarejestrowane były 4.634 osoby bezrobotne w tym 2.728 kobiet. W porównaniu do stanu z dnia 1 stycznia 2010 r. liczba ta zwiększyła się o 350 osób tj. o 8,2%, natomiast w porównaniu do stanu z dnia 1 stycznia 2009 r. bezrobocie zwiększyło się o 1.913 osób tj. 70,3%. W 2010 r. najwyższą liczbę bezrobotnych zanotowano w marcu (4.951), a najniższą w sierpniu (3.872). Korzystne tendencje widoczne były w okresie od kwietnia do sierpnia, kiedy to bezrobocie spadło o 1.079 osób. Od września zaczęto odnotowywać wzrost liczby bezrobotnych. Wzrost ten był spowodowany m.in. tym, że kończyły się prace sezonowe m.in. w budownictwie, przetwórstwie przemysłowym. Ponadto w końcu grudnia w ewidencji urzędu pracy pozostawało 319 osób odbywających staż, 193 osoby uczestniczące w szkoleniach oraz 192 osoby „poszukujące pracy”.

Stopa bezrobocia na koniec grudnia osiągnęła 8,8% (w porównaniu do grudnia 2009 r. nastąpił wzrost o 0,6 p.p.). W ciągu 10 lat najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w lutym 2003 r. tj. 15,1%, a najniższą w październiku 2008 r. 4,7%.

W 2010 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie zarejestrowało się 8.936 osób co oznacza, że w porównaniu do 2009 roku napływ do populacji osób bezrobotnych jest większy o 12 osób. Wśród osób rejestrujących się zdecydowana większość - tj. 7.391 (82,7%) - to osoby dotychczas pracujące. 76,1% ogółu zarejestrowanych w 2010 r. to osoby powracające do ewidencji PUP po raz kolejny, a 23,9% to osoby rejestrujące się po raz pierwszy.

Ogółem w analizowanym okresie z ewidencji urzędu pracy wyłączono 8.586 osób, co oznacza większy (o 1.225 osób) odpływ z bezrobocia w porównaniu do poprzedniego roku. Najczęstszym powodem wyłączeń było podjęcie pracy przez bezrobotnych tj. 46,4% wyłączeń (w 2009 r. – 45,0%), co oznacza, że od początku br. zatrudnienie uzyskało 3.988 osób, tj. o 675 osób więcej niż w 2009 r. 20,2% bezrobotnych wyłączono z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy, a 4,2% dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego.

Struktura bezrobotnych

W końcu 2010 r. prawo do zasiłku posiadało 826 osób. W stosunku do 2009 r. liczba zasiłkobiorców zmniejszyła się o 64 osoby. Również ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych zmniejszył się o 3 p.p. i obecnie wynosi 17,8%.

Od wielu lat widoczna jest przewaga kobiet wśród bezrobotnych. Obecnie ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych wynosi 58,9% tj. 2.728 os. (w 2009 r. – 57,2%).

Od początku roku zarejestrowało się 4.621 kobiet (51,7% ogółu nowo rejestrowanych) tj. o 11 os. mniej aniżeli w poprzednim roku. Spośród osób wyłączonych połowę stanowiły kobiety. W 2010 r. pracę podjęło 1.980 kobiet – stanowiły one 49,6% ogółu podejmujących pracę. Liczba kobiet pozostających w długotrwałym bezrobociu wynosi 590 osób (21,6% ogółu zarejestrowanych kobiet) z czego 201 kobiet pozostaje w ewidencji urzędu ponad 2 lata. Większość kobiet zarejestrowanych w urzędzie jest w młodym wieku, co oznacza, że 60% z nich jest w wieku od 18 do 34 lat (1.638 os.). Natomiast ok. 15 % ogółu zarejestrowanych kobiet stanowią kobiety po 50 roku życia. Pod względem poziomu

wykształcenia najliczniejszą grupę stanowią kobiety z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (26,3%) oraz zasadniczym zawodowym (24,4%). Wyższe wykształcenie posiada 15,3% kobiet, a średnie ogólnokształcące 12,4%. Ogólnie można stwierdzić, że zarejestrowane kobiety posiadają wykształcenie wyższe niż mężczyźni. Ponad połowa zarejestrowanych kobiet posiada wykształcenie wyższe niż zawodowe. Natomiast wśród bezrobotnych mężczyzn 63,0% posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej. Wśród bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego ponad 60% stanowią kobiety, co często wynika z młodego wieku tych osób.

W 2010 r. do ewidencji urzędu pracy wpisano 3.261 bezrobotnych zamieszkałych na wsi - stanowili oni 36,5% ogółu nowo rejestrowanych. Pracę podjęło 1.529 bezrobotnych mieszkańców wsi (w 2009 r. – 1.287 os.). W końcu 2010 r. grupa bezrobotnych z terenów wiejskich liczyła 1.736 osób, w tym 1.057 kobiet. Grupa ta stanowi 37,5% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP. Zdecydowana większość tej grupy bezrobotnych, tj. 60% to osoby młode od 18 do 34 lat. Bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowią 17,8% tej grupy. Bez wykształcenia średniego jest ponad połowa bezrobotnych mieszkańców wsi.

W analizowanym okresie do ewidencji PUP wpisano 479 osób z orzeczeniem lekarskim o niepełnosprawności. Pracę podjęło 267 osób niepełnosprawnych. Obecnie niepełnosprawni stanowią 7,3% (340 osób) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w grudniu 2009 r. stanowili 8,4%). Ponad połowę stanowią kobiety. Wśród tej grupy bezrobotnych większość stanowią bezrobotni po 45 roku życia – 210 os., tj. 61,8%. Osoby do 34 roku życia stanowią 20,0% (68 os.) ogółu niepełnosprawnych. Niepełnosprawni pozostający w ewidencji urzędu pracy posiadają najczęściej wykształcenie zasadnicze zawodowe (37,9%) oraz gimnazjalne i poniżej (31,2%). Długotrwałe bezrobocie dotyczy 37,0% niepełnosprawnych tj. 126 os.

Bezrobotni do 25 roku życia są kolejną grupą znajdującą się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, która wymaga wsparcia ze strony urzędu. W końcu 2010 r. liczba bezrobotnych do 25 roku życia wyniosła 1.247 osób, co oznacza, że nastąpił wzrost bezrobotnej młodzieży o 127 osób w porównaniu do 2009 r. Obecnie udział młodzieży do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosi 26,9%. W ciągu 12 miesięcy najwyższą liczbę tej grupy bezrobotnych zanotowano w lutym tj. 1.271 osób. Od marca zaczęto intensywnie kierować bezrobotnych do aktywnych form co przyczyniło się do zmniejszenia się liczby bezrobotnej młodzieży i w lipcu odnotowano najniższą liczbę bezrobotnych do 25 roku życia – 897 os. Wśród zarejestrowanej młodzieży 60,0% tj. 751 os. stanowią kobiety.

Bezrobotni do 25 roku życia pozostający w długotrwałym bezrobociu stanowią 7,6% ogółu tej grupy. Pod względem poziomu wykształcenia najliczniejszą grupę stanowi młodzież z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (24,9%) oraz zasadniczym zawodowym (23,7%), młodzież z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym stanowi prawie 20,0% ogółu, a najmniej osób posiada wykształcenie wyższe (13,0%). Z racji młodego wieku prawie połowa zarejestrowanej młodzieży nie posiada doświadczenia zawodowego.

W 2010 r. w PUP zarejestrowało się 3.369 bezrobotnych do 25 r. życia, a w 2009 r. 3.406 osób, zatem napływ do populacji bezrobotnej młodzieży zmniejszył się o 37 osób. Udział rejestracji osób młodych w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych bezrobotnych wynosi 37,7%. W ciągu 2010 r. wyłączono 3.099 bezrobotnych do 25 roku życia. Spośród osób wyłączonych 42,7% tj. 1.324 os. podjęło pracę, 592 osoby skierowano na staż, 593 wyłączono z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy, 269 skierowano na szkolenie, a 74 osobom przyznano jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Staże, do których skierowano młodzież stanowiły 70,0% ogółu realizowanych staży w 2010 r.

Od początku 2010 r. w PUP zarejestrowało się 1.046 bezrobotnych powyżej 50 r. życia, to prawie tyle samo co w 2009 r. W ciągu roku z ewidencji urzędu wyłączono 1.014 osób powyżej 50 roku życia, natomiast w poprzednim roku 841 os. zatem odpływ z bezrobocia zwiększył się o 20,1%. 38,7% wyłączeń było spowodowanych podjęciem pracy przez bezrobotnych (392 osoby). Prawie 20,0% wyłączono z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy.

W końcu 2010 r. ich liczba wyniosła 893 osoby wobec 861 w grudniu 2009 r., czyli nastąpił wzrost o 3,7% (o 32 os.). Obecnie udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w PUP wynosi 19,3%.

Spośród bezrobotnych powyżej 50 roku życia 309 osób pozostaje w długotrwałym bezrobociu. Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiada 320 osób (35,8%), gimnazjalne i poniżej 281 osób (31,5%), natomiast wyższe tylko 34 osoby (3,8%).

Wśród ogółu bezrobotnych 18,8% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne – 870 osób. W odniesieniu do 2009 r. ich liczba zwiększyła się o 213 osób. Spośród osób długotrwale bezrobotnych (pozostających w ewidencji urzędu pow. 12 miesięcy) 32,5% to osoby pozostające bez pracy ponad 2 lata - 283 osoby.

Długotrwale bezrobocie w największym stopniu dotyczy osób od 45 do 54 lat, osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej.

Pod względem poziomu wykształcenia najliczniejszą grupę wśród ogółu zarejestrowanych stanowią bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym (28,3%) oraz gimnazjalnym i poniżej (24,6%). Osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym stanowią 23,6% ogółu zarejestrowanych, z wyższym 13,4%, a średnim ogólnokształcącym 10,1%.

Ze względu na staż pracy najliczniejszą grupę stanowią osoby ze stażem pracy od roku do 5 lat tj. 1.118 osób, a najmniej bezrobotnych posiada ponad 30-letni staż – 188 os.

W 2010 r. bezrobotni najczęściej reprezentowali zawód sprzedawca, pracownik ds. ekonomii i administracji, kucharz, krawiec, szwacz, ślusarz, pedagog, murarz, stolarz, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, mechanik pojazdów samochodowych, fryzjer, malarz, kelner, cukiernik, robotnik budowlany. Liczna grupa bezrobotnych nie posiada zawodu.

Najczęściej ostatnim miejscem pracy bezrobotnych (według rodzaju działalności) był handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych wliczając motocykle - w okresie 12 miesięcy zarejestrowało się 1.738 osób, przetwórstwo przemysłowe – 1.588, budownictwo – 869.

W ciągu roku do Powiatowego Urzędu pracy w Lesznie zgłoszono 3.011 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej - o 18,3% więcej w stosunku do 2009 r. Najczęściej dotyczyły one takich zawodów jak pracownik przy pracach prostych, sprzedawca, pracownik ds. ekonomii i administracji, murarz, kucharz, przedstawiciel handlowy, ślusarz, kelner, pracownik ochrony mienia i osób, stolarz.

Od początku roku u doradców zawodowych odbyło się ok. 3.500 wizyt w ramach porad indywidualnych, zorganizowano 62 spotkania w formie informacji grupowej dla młodzieży do 25 roku życia pn. „Samodzielność w poszukiwaniu pracy”, w których uczestniczyło ok. 750 osób. W poradach grupowych udział wzięło 28 osób. Odbyło się także 13 giełd pracy, w których uczestniczyło 238 osób. Indywidualny Plan Działania (IPD) przygotowano dla 1.657 osób. IPD jest to pomoc świadczona osobom bezrobotnym w ramach

procesu doradczego. Jego celem jest określenie przez klientów swoich mocnych i słabych stron, ograniczeń i możliwości, nabycie umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia, nabycie nowych kompetencji, a także podejmowanie działań przedsiębiorczych związanych z utworzeniem własnej firmy.

Obok doradców zawodowych działają także liderzy klubu pracy. Działalność klubu polega na organizowaniu cyklu zajęć, mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez naukę nowoczesnych technik i metod poszukiwania pracy. W ciągu 12 miesięcy liderzy klubu pracy zaktywizowali 681 osób. Bezrobotni wzięli udział w zajęciach pn. „Mama aktywna zawodowo”, „Autoprezentacja w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej”, skorzystali z porad indywidualnych oraz uczestniczyli w trzytygodniowych Warsztatach Aktywnego Poszukiwania Pracy.

Przy Klubie Pracy działa również „kawiarenka internetowa”, w której osoby bezrobotne i poszukujące pracy mogą skorzystać z bezpłatnego dostępu do Internetu, gdzie mają możliwość zapoznania się z usługami urzędu pracy, ofertami pracy, analizami i informacjami o lokalnym rynku pracy, mogą również wysłać przygotowane dokumenty aplikacyjne do pracodawców. Łącznie w 2010 r. z bezpłatnego dostępu do Internetu bezrobotni i poszukujący pracy skorzystali ponad 1.880 razy

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie świadczy również usługi w ramach EURES (EUropean Employment Services – Europejskie Służby Zatrudnienia) - jest siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy, wspierającą mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym i transgranicznym, w krajach Unii Europejskiej oraz Norwegii, Islandii i Szwajcarii. Sieć EURES została powołana przez Komisję Europejską, aby ułatwiać swobodny przepływ pracowników na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego poprzez:

- międzynarodowe pośrednictwo pracy,
- informowanie na temat warunków życia i pracy w krajach członkowskich,
- identyfikowanie i przeciwdziałanie przeszkodom w mobilności.

Sieć EURES nastawiona jest na informowanie, doradztwo i wspomaganie poszukujących pracy z Europejskiego Obszaru Gospodarczego, którzy chcą pracować w innym kraju członkowskim oraz pracodawców, którzy chcą rekrutować pracowników z innych krajów członkowskich.

Formą pomocy w pozyskaniu zatrudnienia są - oprócz pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego - tzw. aktywne formy, na które w 2010 r. urząd pozyskał środki finansowe z funduszy krajowych w kwocie **8.789.200 zł** oraz **3.132.900 zł** z Europejskiego Funduszu Społecznego. Łącznie PUP dysponował kwotą **11.922.100 zł**. Dzięki tym środkom urząd zaktywizował **2.173** osoby bezrobotne. W ramach szkoleń zaktywizowano 814 osób, do prac interwencyjnych skierowano 18 osób, do robót publicznych – 76 osób, do odbycia stażu 839 osób; przyznano też 331 osobom jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, 87 osób zaktywizowano w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy, 2 bezrobotnych skierowano do odbycia przygotowania zawodowego dorosłych oraz 6 osób otrzymało stypendium na studia podyplomowe.

W 2010 r. w ramach funduszy krajowych urząd pracy realizował 4 projekty pn. „Kierunek praca”, „Śmiały powrót do pracy”, „Przyszłość w Twoich rękach”, „Pokaż swoje możliwości”, oraz projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Aktywność – kluczem do sukcesu”, realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych.

Bez zakłóceń odbywała się do końca roku realizacja wypłat zasiłków dla bezrobotnych, zasiłków i świadczeń wynikających z uczestniczenia w aktywnych programach oraz należnych od tych wypłat składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. PUP nie ma zobowiązań wobec ZUS z tytułu opłacenia składki zdrowotnej za bezrobotnych bez prawa do zasiłku oraz wobec pracodawców z tytułu zatrudniania bezrobotnych (subsydiowane zatrudnienie).

Cechy charakterystyczne leszczyńskiego rynku pracy w okresie 12 miesięcy 2010 r.

– w porównaniu do 12 miesięcy 2009 r. –

(dane dotyczą miasta Leszna i powiatu łącznie)

- 1.** Napływ do bezrobocia – większy o 12 osób.
- 2.** Odływ z bezrobocia – większy o 1 225 osób.
- 3.** Wzrost ogólnej liczby ofert pracy – o 466.
- 4.** Wzrost liczby podjęć pracy ogółem – o 675.

***- według stanu na koniec grudnia 2010 r.
w porównaniu do grudnia 2009 r.***

- 5.** Zwiększenie się stopy bezrobocia – o 0,5 pp.
- 6.** Wzrost liczby bezrobotnych – ogółem o 350 osób
 - liczba kobiet zwiększyła się - o 276 osób.
- 7.** Wzrost liczby bezrobotnych mieszkańców wsi – o 156.
- 8.** Spadek liczby osób uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych – o 64.
- 9.** Wzrost liczby osób młodych – do 25 roku życia – o 127 osób.
- 10.** Wzrost liczby osób powyżej 50 roku życia – o 32 osoby.
- 11.** Wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych – o 213.
- 12.** W 2009 r. liczba bezrobotnych na koniec grudnia w porównaniu do liczby bezrobotnych z dnia 1 stycznia 2009 r. zwiększyła się o 57,4%, a w 2010 r. zwiększyła się o 8,2%.
- 13.** Zawody, na które zgłoszono największe zapotrzebowanie (w grudniu 2010 r.): kasjer handlowy, sprzedawca, pracownik ochrony, szwaczka, tapicer, pracownik w ogrodzie, ekspozytor towarów, pracownik fizyczny, kontroler biletów, magazynier, elektryk, pracownik do zbioru pieczarek.